

Wto

فرصت یا تهدید برای صنعت کفش ایران

در بهار سال ۱۳۸۴، همزمانی چند اتفاق مهم مسیر آینده اقتصاد ایران را معنا دار نمود: سند چشم انداز جمهوری اسلامی در افق ۲۰ ساله (۱۳۸۴-۱۴۰۴)، شروع برنامه چهارم توسعه (۱۳۸۴-۱۳۸۸)، ابلاغ سیاست های جدید مربوط به اصل ۴۴ قانون اساسی توسط مقام معظم رهبری، نهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در ۲۷ خرداد سال جاری، پذیرش درخواست عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی (WTO) و در آینده نزدیک تصویب لایحه پول شویی در مجلس هفتم از سلسله اقداماتی است که فصل مشترک همه آن ها، تشدید رقابت پذیری اقتصاد ایران در عرصه داخل و بین الملل است.

به نظر نگارنده از مهمترین وقایع اقتصادی بهار سال ۸۴ که تبعات آن تا سال های بعد اقتصاد ایران را تحت تأثیر خود قرار خواهد داد، پذیرش ۱۴۸ کشور عضو سازمان تجارت جهانی با مذاکرات در مورد پذیرش ایران در این سازمان که حاکم بلامنازع تجارت جهانی است می باشد.

حضور مادر سازمان تجارت جهانی نقطه آغازی خواهد بود بر پذیرش مسئولیت مادر جامعه جهانی، کاری که تمرین بسیار کمی در آن داریم. اقتصاد ما اینک در محدودای باریک در عرصه صادرات با دنیا ارتباط دارد و در میدان وسیع در عرصه واردات با دنیا تجارت می کند، عضویت در سازمان تجارت جهانی انضباطی را بر ما تحمیل خواهد کرد که اگر مدیریتی صحیح و سیاست گذاری درست و هم راستا با افزایش رقابت پذیری در کشور به عمل نیاید ما را با دشواری های بسیار مواجه خواهد ساخت.

پذیرش عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی هشدار جدی به مدیران آینده اجرایی است تا تحولات ساختاری اقتصاد را محور قرار داده و با جدیت آن را دنبال نمایند.

امروز در عرصه فوتبال، فیفا (فدراسیون بین الملل فوتبال) بدلیل کشته شدن هفت تماشاچی در بازی ایران و ژاپن به ما حکم می کند که در بازی ایران و کره شمالی در تهران به جای یکصد هزار نفر تماشاگر فقط به پنجاه هزار نفر بیط فروخته شود، و ما نیز بدلیل پذیرش مسئولیت در روابط بین الملل آن حکم را به مورد اجرا می گذاریم.

فردا در عرصه اقتصاد اگر سازمان تجارت جهانی حکم نماید که تعرفه کفش های وارداتی از ۹۶٪ فعلی به ۲۰٪ یا کمتر طی چند سال آینده تنزل یابد دیگر نمی توانیم همانند سال های گذشته زیر چتر حمایت های دولتی پنهان شویم و ناگزیر رعایت قواعد بازی از جمله پذیرش در عرصه داخل و بین الملل خواهیم بود.

به دلیل تشدید رقابت پذیری در عرصه اقتصاد، صنعت کفش ایران در سال های آینده

همانند سایر صنایع کشور سال های سختی را پیش رو دارد. در ده سال گذشته همراه با تحولات بطنی و اصلاحات اقتصادی انجام گرفته فرصت

هایی برای توسعه بخش خصوصی مقتدر و پایدار فراهم گردید.

بررسی آماری از تغییرات شاخص های مختلف مربوط به صنعت کفش در برنامه دوم و سوم توسعه گویای آنست که علیرغم کاهش نرخ تولید و اشتغال در کارگاه های بزرگ صنعتی کفش و تعطیلی تعدادی از واحدهای بزرگ دولتی و عمومی در سال های بعد از ۱۳۸۰ و فشار فراوان کفش های ارزان وارداتی (قاچاق چینی) از نیمه دوم سال ۸۲ تاکنون که با هدف تغییر جغرافیای مصرف کفش کشور به نفع کفش های خارجی انجام گرفته و در نتیجه تعطیلی تعداد زیادی از کارگاه ها و واحدهای تولیدی کوچک و متوسط در دو سال اخیر را باعث گردید و کاهش مستمر سهم کفش در سبد هزینه خانوارهای شهری از ۱۳۷۶ تاکنون، مصرف کنندگان ایرانی در دو سال گذشته اقبال بیشتری به خرید انواع کفش های ایرانی نشان دادند.

تقدم نرخ روبه رشد شاخص بهای کفش مصرفی نسبت به نرخ روبه رشد شاخص بهای تولید کننده کفش در دو سال گذشته از یک طرف و تقدم نرخ رشد به تورم کفش مصرفی از طرف دیگر، شاهد این مدعا است. معنای دیگر این سخن آن است که وجه غالب تولید کنندگان کفش در ایران به لحاظ رقابت پذیری دوران حاکمیت فروشنده را سپری کردند و در عصر حاکمیت خریدار قرار دارند. اتفاقی که در صنعت خودرو کشور علیرغم آن که ۵٪ تولید ناخالص داخلی را تشکیل می دهد هنوز به صورت کامل تحقق نیافته است.

دستیابی به این مفهوم بستر مناسبی برای رقابت پذیر بودن صنعت کفش ایران با مدل خودش، در مقایسه با سایر صنایع کشور و در نتیجه آمادگی اولیه برای حضور در بازار جهانی با ویژگی های ایرانی آن.

تعدادی از تولید کنندگان کوچک و متوسط صنعت کفش ایران در سال های اخیر از فرصت بوجود آمده با برخورداری از ویژگی های، مدیریتی خاص خود برای ورود به بازارهای منطقه ای و جهانی و دستیابی به یک مزیت رقابتی مستمر در زمینه هایی از قبیل تولید در کلاس جهانی، کاهش هزینه های عملیاتی، ارتقاء کیفیت، قیمت مناسبه توان سازگاری سریع با تغییر نیاز مشتریان و بازار، نوآوری چابک بازاریابی تهاجمی و در نتیجه صادرات موثر بهره بردند و تمرینات لازم را قبل از عضویت ایران در WTO انجام دادند.

علی لشکری

